

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
BABEȘ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITY

TRADITIO ET EXCELLENTIA

sociologie & asistență socială
szociológia & szociális munka
sociology & social work

A TANTÁRGY ADATLAPJA

ÁLTALÁNOS- ÉS NEVELÉSPSZICHOLÓGIA

Egyetemi tanév 2025-2026

1. A képzési program adatai

1.1. Felsőoktatási intézmény	Babes-Bolyai Tudományegyetem Kolozsvár
1.2. Kar	Szociológia és Szociális Munka Kar
1.3. Intézet	Magyar Szociológia és Szociális Munka Intézet
1.4. Szakterület	Szociális munka
1.5. Képzési szint	Licensz
1.6. Tanulmányi program / Képesítés	SZOCIÁLIS MUNKA/SZOCIÁLIS MUNKÁS
1.7. Képzési forma	nappali

2. A tantárgy adatai

2.1. A tantárgy neve		ÁLTALÁNOS- ÉS NEVELÉSPSZICHOLÓGIA				A tantárgy kódja		PLM 1143			
2.2. Az előadásért felelős tanár neve			Dr. Tamás Borbála adjunktus								
2.3. A szemináriumért felelős tanár neve			Dr. Tamás Borbála adjunktus								
2.4. Tanulmányi év		I.	2.5. Félév		1.	2.6. Értékelés módja		V	2.7. Tantárgy típusa		DF

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszám)

3.1. Heti óraszám	3	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor/projekt	1
3.4. Tantervben szereplő összóraszám	42	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	14
Az egyéni tanulmányi idő (ET) és az önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					20
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					14
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					15
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					5
Vizsgák					4
Más tevékenységek:					0
3.7. Egyéni tanulmányi idő (ET) és önképzési tevékenységekre (ÖT) szánt idő összóraszám					58
3.8. A félév összóraszám					100
3.9. Kreditszám					4

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1. Tantervi	
4.2. Kompetenciabeli	

5. Feltételek (ha vannak)

5.1. Az előadás lebonyolításának feltételei	Előadóterem, audio-videó felszerelés
5.2. A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	Szemináriumi terem, audio-videó felszerelés

6.1. Elsajátítandó jellemző kompetenciák¹

Szakmai/kulcs-kompetenciák	C1 - Alkalmazza az általános pszichológia alapvető fogalmait, elméleteit és módszereit a kliensek kognitív, affektív és motivációs sajátosságainak azonosítására, értékelésére és elemzésére a szociális munka során C5 - Szakmai kommunikációban megfelelően alkalmazza a pszichológia területére jellemző fogalmakat és elméleteket különböző kontextusokban (családi, intézményi környezet) C6 - Professzionális kommunikáció és kapcsolattartás a kedvezményezettekkel és más, a folyamatban érintett társadalmi szereplőkkel a pszichológiai ismeretek alkalmazásával
Transzverzális kompetenciák	CT1 - Objektíven és érvekkel alátámasztva közelíti meg a problémás helyzeteket az általános pszichológiai ismeretek elméleti és gyakorlati alkalmazásával, a szociális munka értékeinek és alapelveinek tiszteletben tartásával CT2 - A pszichológia különböző irányzatainak (viselkedéses, biológiai, kognitív, humanisztikus, pszichodinamikus) összehasonlító elemzése révén értelmezi a kliensek viselkedését transzdiszciplináris csapatmunkában CT3 - Az általános pszichológiai ismeretek folyamatos fejlesztése és a szakmai továbbképzési igények objektív önértékelése

6.2. Tanulási eredmények

Ismeretek	C1. A hallgató meghatározza az általános pszichológia alapvető fogalmait, elméleteit és módszereit a kliensek kognitív, affektív és motivációs sajátosságainak azonosítására, értékelésére és elemzésére a szociális munka során. C3. A hallgató elmagyarázza a sérülékeny csoportok pszichológiai és viselkedésbeli problémáinak megjelenését és fennmaradását, a pszichológia különböző irányzatainak (viselkedéses, biológiai, kognitív, humanisztikus, pszichodinamikus) megközelítéseivel. C4. A hallgató elmagyarázza az egyéni, csoportos és közösségi szintű pszichológiai beavatkozási mechanizmusokat az intelligencia, motiváció és affektív folyamatok vonatkozásában. C7. A hallgató megfogalmazza, leírja és elemzi a pszichológiai ismeretek társadalmi hatását a szociális szolgáltatások felhasználóira, különös tekintettel a kognitív és érzelmi folyamatokra.
Képességek	A2. A hallgató alkalmazza a pszichológia specifikus diagnosztikai módszereit (megfigyelés, kérdőívek, tesztek) a szociális munka jogszabályai és szociokulturális normái szerint. A6. A hallgató a szakmai etika értékeit és elveit alkalmazza a beavatkozási folyamat során, különös tekintettel a kliens kognitív és érzelmi állapotára. A8. A hallgató professzionálisan kommunikál a kollégákkal és a szolgáltatások igénybevevőivel, alkalmazva a pszichológia területére jellemző fogalmakat és elméleteket különböző kontextusokban (családi, intézményi környezet).
Felelősség és önállóság	R7. A hallgató etikai problémákat kezel a pszichológiai ismeretek alkalmazásával, és hozzáférést biztosít a szociális szolgáltatásokhoz, különös tekintettel a kliensek pszichológiai sajátosságaira. R9. A hallgató változásokat ösztönöz az egyének, családok és közösségek közötti kapcsolatokban, az általános pszichológiai ismeretek folyamatos fejlesztése és a szakmai továbbképzési igények objektív önértékelése által.

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

¹ Választhat kompetenciák vagy tanulási eredmények között, illetve választhatja mindkettőt is. Amennyiben csak az egyik lehetőséget választja, a másik lehetőséget el kell távolítani a táblázatból, és a kiválasztott lehetőség a 6. számot kapja.

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	• Ismertek és érthetőek a pszichológia alapvető fogalmai, elméletei és módszerei, amelyek helyesen alkalmazhatók a szakmai kommunikációban. • Az alapvető pszichológiai ismeretek felhasználhatók különböző jelenségek, helyzetek, folyamatok és kontextusok értelmezésére, magyarázatára. • A pszichológia alapelvei és módszerei alkalmasak tipikus, jól körülhatárolható problémák megoldására, szakszerű irányítás mellett. • A pszichológiai elméletek, módszerek, modellek és kutatások minőségének, erősségeinek és korlátainak megítélése standard értékelési szempontok és módszerek alapján történik.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	Sajátosan a pszichológia, általánosan pedig a társadalomtudományok tárgykörébe tartozó fogalmak, elméletek és alapvető módszerek szakmai közlés során történő megfelelő használata Pszichológiai jelenségek magyarázata és értelmezése, a területhez tartozó fogalmak és alapvető elméletek megfelelő használata által A pszichológia tudományára jellemző alapvonások, főbb paradigmák és módszertani irányzatok leírása Az információk minőségének értékelése és a használt fogalmaknak terület, kiterjesztés és meghatározás, illetve a kontextus igényeinek megfelelő hierarchizálása A tények és elméletek magyarázata és értelmezése, a területre jellemző alapismeretek, valamint az egyéni módon szerzett információk és megfigyelések révén A pszichológiában ismert főbb elméleti megközelítések (viselkedéses, biológiai, kognitív, evolúciós, humanisztikus, pszichodinamikus és társadalmi-kulturális) összehasonlító elemzése

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. A pszichológia meghatározásai és alapvető kérdései	Előadás	
2. A pszichológia klasszikus irányzatai	Előadás	
3. A pszichológia módszerei	Előadás	
4. Az intelligencia fogalma, meghatározásai; Klasszikus intelligencia elméletek	Előadás	
5. Modern intelligencia elméletek	Előadás	
6. Az értelmi képességek fejleszthetősége	Előadás	
7. A motiváció meghatározása; klasszikus elméletei	Előadás	
8. A motiváció modern elméletei	Előadás	
9. Az intrinzik és extrinzik motiváció	Előadás	
10. Az affektív pszichológia alapfogalmai	Előadás	
11. Klasszikus érzelem elméletek	Előadás	
12. Az érzelmek neuropszichológiai megközelítése	Előadás	
13. Érzelem és motiváció	Előadás	
14. Kreativitás és tehetség	Előadás	
Könyvészet: Atkinson, R. L., & Hilgard, E. R. (2005). <i>Pszichológia</i> . Osiris Kiadó, Budapest. Bányai, E. Y., & Varga, K. (2013). <i>Affektív pszichológia</i> . Medicina Könyvkiadó, Budapest. Bernáth, L., & Révész, Gy. (2002). <i>A pszichológia alapjai</i> . Tertia Kiadó, Budapest.		

Cianciolo, A. T., & Sternberg, R. J. (2004). *Az intelligencia rövid története*. Corvina Kiadó, Budapest.
Csépe, V., Győri, M., & Ragó, A. (2007). *Általános pszichológia I*. Osiris Kiadó, Budapest
Gross, R. (2009). *Themes, Issues and Debates in Psychology* (Third Edition). Hodder Education, UK.
Kleinginna, P. R., & Kleinginna, A. M. (1981). *A Categorized List of Motivation Definitions, with a Suggestion for a Consensual Definition. Motivation and Emotion*, 5(3).
Mérei, L. (2010). *Az érzelmek logikája*. Tericum Kiadó.
Oatley, K., & Jenkins, M. J. (2001). *Érzelmeink*. Osiris Kiadó, Budapest.
Petri, H. L., & Govern, J. M. (2004). *Motivation: Theory, Research and Applications* (5th Edition). Wadsworth, Belmont, CA.
Strongman, K. T. (2003). *The Psychology of Emotion: From Everyday Life to Theory*. John Wiley and Sons Ltd, England.
Tamás, B. (2024). *Bevezetés a pszichológiába I. Tanulmányi útmutató*.
Weiten, W. (2008). *Psychology: Themes & Variations* (7th Edition). Thomson Wadsworth, Belmont.
Zimbardo, P. G., Johnson, R. L., & McCann, V. (2012). *Psychology: Core Concepts* (7th Edition). Pearson Education, Boston.

8.2 Szeminárium / Labor	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. A pszichológia meghatározásai és alapvető kérdései; A pszichológia klasszikus irányzatai	Megbeszélés, összehasonlító esetelemzés.	
2. A pszichológia módszerei; Az intelligencia fogalma, meghatározásai; klasszikus intelligencia-elméletek	Megbeszélés, összehasonlító esetelemzés.	
3. Modern intelligencia-elméletek; Az értelmi képességek fejleszthetősége	Megbeszélés, összehasonlító esetelemzés.	
4. A motiváció meghatározása; klasszikus elméletei; A motiváció modern elméletei	Megbeszélés, összehasonlító esetelemzés.	
5. Az intrinzik és extrinzik motiváció; Az affektív pszichológia alapfogalmai	Megbeszélés, összehasonlító esetelemzés.	
6. Klasszikus érzelmelméletek; Az érzelmek neuropszichológiai megközelítése	Megbeszélés, összehasonlító esetelemzés.	
7. Érzelem és motiváció; Kreativitás és tehetség	Megbeszélés, összehasonlító esetelemzés.	

Könyvészet:

Atkinson, R. L., & Hilgard, E. R. (2005). *Pszichológia*. Osiris Kiadó, Budapest.
Bányai, E. Y., & Varga, K. (2013). *Affektív pszichológia*. Medicina Könyvkiadó, Budapest.
Bernáth, L., & Révész, Gy. (2002). *A pszichológia alapjai*. Tertia Kiadó, Budapest.
Cianciolo, A. T., & Sternberg, R. J. (2004). *Az intelligencia rövid története*. Corvina Kiadó, Budapest.
Csépe, V., Győri, M., & Ragó, A. (2007). *Általános pszichológia I*. Osiris Kiadó, Budapest
Gross, R. (2009). *Themes, Issues and Debates in Psychology* (Third Edition). Hodder Education, UK.
Kleinginna, P. R., & Kleinginna, A. M. (1981). *A Categorized List of Motivation Definitions, with a Suggestion for a Consensual Definition. Motivation and Emotion*, 5(3).
Mérei, L. (2010). *Az érzelmek logikája*. Tericum Kiadó.
Oatley, K., & Jenkins, M. J. (2001). *Érzelmeink*. Osiris Kiadó, Budapest.
Petri, H. L., & Govern, J. M. (2004). *Motivation: Theory, Research and Applications* (5th Edition). Wadsworth, Belmont, CA.
Strongman, K. T. (2003). *The Psychology of Emotion: From Everyday Life to Theory*. John Wiley and Sons Ltd, England.
Tamás, B. (2024). *Bevezetés a pszichológiába I. Tanulmányi útmutató*.
Weiten, W. (2008). *Psychology: Themes & Variations* (7th Edition). Thomson Wadsworth, Belmont.
Zimbardo, P. G., Johnson, R. L., & McCann, V. (2012). *Psychology: Core Concepts* (7th Edition). Pearson Education, Boston.

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

A javasolt kurzus és szeminárium témák a pszichológia alap- és alkalmazott kutatásának aktuális témái, és megközelítésük e tudományágban a szakirodalom legújabb eredményeire épülnek. A tantárgyak alkalmazásai a munkaerőpiacon igényelt és a szakmai közösségek normái szempontjából releváns főbb fogalmakra is kiterjednek.

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Írásbeli vizsga	Kizáró jellegű (átmenő jegy 5.00)	60%
10.5 Szeminárium / Labor	Zárhelyi ellenőrzés	Parciális vizsga	30%
	Projekt		10%
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
Ha a félévi vizsgán a hallgató nem éri el az átmenő jegyet (5,00), akkor nem megy át a vizsgán, még akkor sem, ha a 10.5 pontban megjelölt előírásoknak eleget tett. A kurzus, a szeminárium vagy a gyakorlati órák (laboratórium, gyakorlat, projekt stb.) esetében a hiányzások (igazolt vagy igazolatlan) megengedett maximális aránya az összóraszám legfeljebb 15%-a lehet. Az órák látogatásának elmulasztása a hallgató vizsgáról való kizárását vonja maga után (lásd kreditszabályzat). A parciális vizsga nem kizáró jellegű. A parciális vizsgán való részvétel elmulasztása nem vonja maga után a félév végi vizsgáról való kizárást. A parciális vizsga nem pótolható, kivéve orvosilag megfelelően indokolt esetben. Orvosilag igazolt távollét esetén, amennyiben a kórházi elbocsátást igazoló felmentést a hallgató 7 napon belül benyújtja, joga van szóbeli vizsgát tenni, amellyel megszerezheti az adott részjegyet. Azoknak a hallgatóknak, akik nyílt vizsgaidőszakra, pótvizsgára vagy jegyemelésre jelentkeznek, minden tantárgyi követelménynek (jelenlét, parciális vizsga, feladatok, projektek stb.) eleget kell tenniük. A szemináriumi tevékenységeken és parciális vizsgákon szerzett osztályzat csak az adott tanévben érvényes, és nem vihető át a következő tanévre. A vizsgák alatti csalás a hallgató egyetemről való kizárását vonja maga után a kreditszabályzatnak megfelelően, a BBTE rektorának döntése alapján, a Kari Tanács javaslatára, amelynek alapját a vizsgáztató tanár által benyújtott írásos panasz képezi. Ez érvényes a végső jegy kiszámításában szereplő valamennyi tételre (félévi vagy pótvizsga, parciális vizsga, félévi szemináriumi feladatok, projektek). A plagizált, másolt vagy egyező félévi dolgozatok leadása esetén a hallgató (mindegyik érintett fél) 1-es osztályzatot kap. A vizsgázás közben történő együttműködést, másolást vagy csalást a vizsgáról való azonnali kizárás követi, 1-es osztályzattal.			

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
BABEȘ-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABEȘ-BOLYAI UNIVERSITY

TRADITIO ET EXCELLENTIA

sociologie & asistență socială
szociológia & szociális munka
sociology & social work

11. SDG ikonok (Fenntartható fejlődési célok/ Sustainable Development Goals)²

	A fenntartható fejlődés általános ikonja						

Kitöltés időpontja:
2025 április 28

Előadás felelőse:
Dr. Tamás Borbála

Szeminárium felelőse:
Dr. Tamás Borbála

Az intézeti jóváhagyás dátuma:
2025 május 20

Intézetigazgató:
Dr. László Éva

² Csak azokat az ikonokat tartsa meg, amelyek az [SDG-ikonoknak az egyetemi folyamatban](#) történő alkalmazására vonatkozó eljárás szerint illeszkednek az adott tantárgyhoz, és törölje a többit, beleértve a fenntartható fejlődés általános ikonját is – amennyiben nem alkalmazható. Ha egyik ikon sem illik a tantárgyra, törölje az összeset, és írja rá, hogy „Nem alkalmazható”.